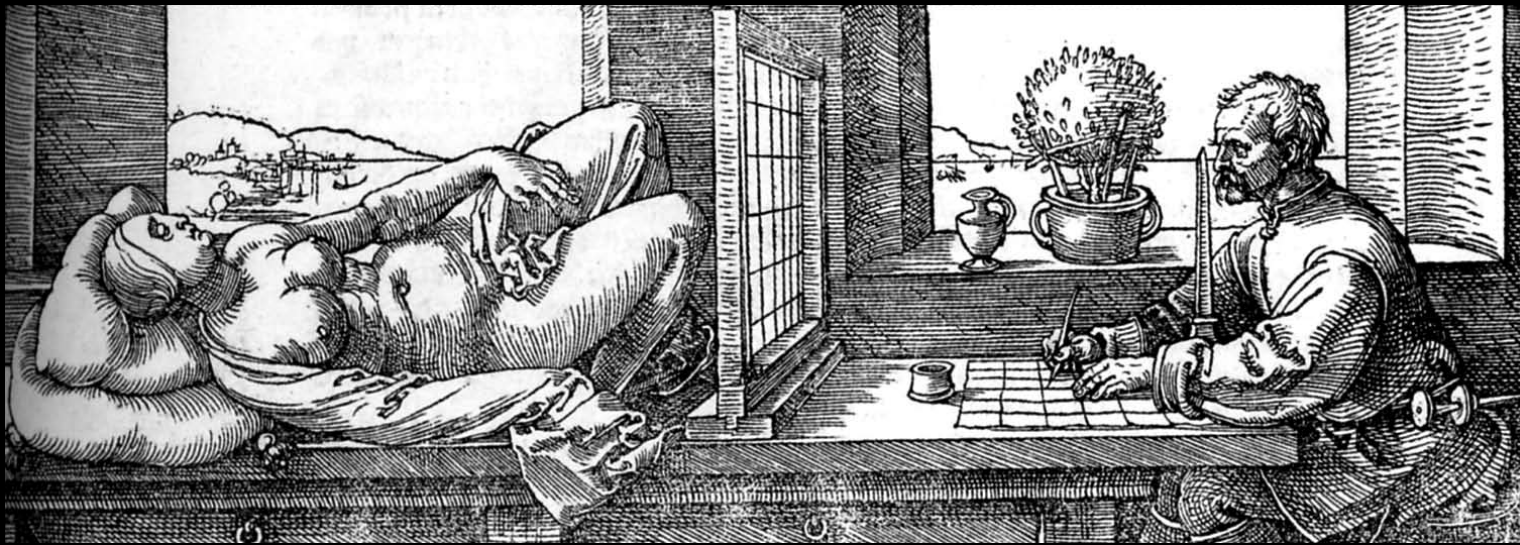

Α΄ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ

6. ΧΩΡΟΣ

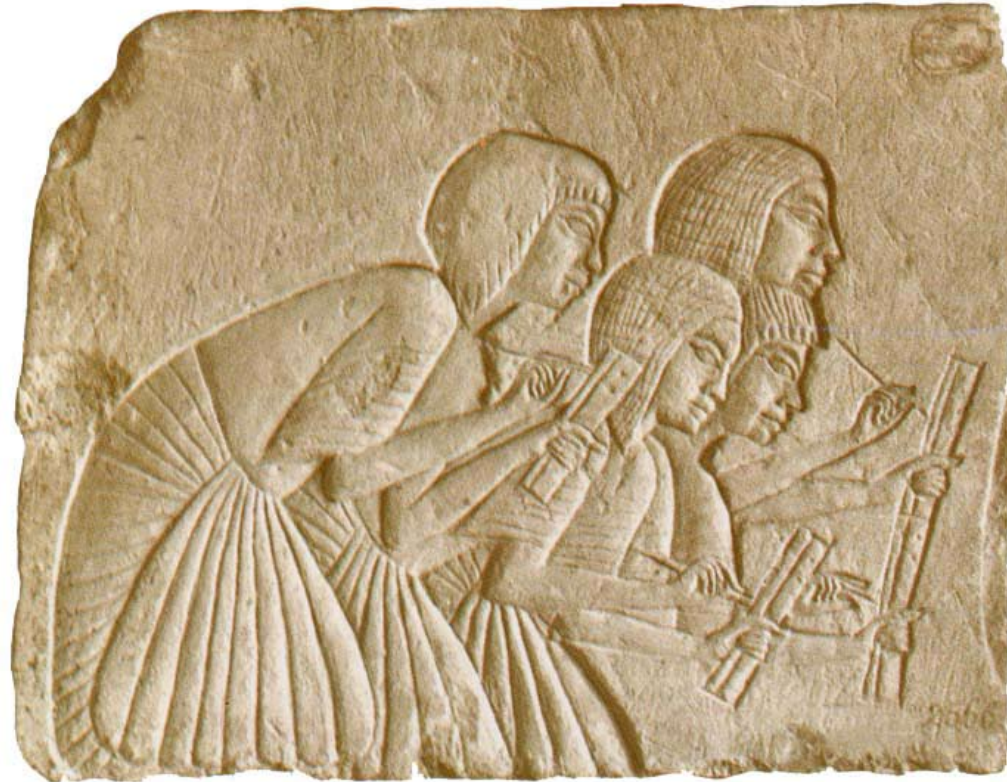

Ο καλλιτέχνης μπορεί να συμπεριλάβει ή να αγνοήσει τη διάσταση του χώρου στην απεικόνιση που εκτελεί. Όταν περιγράφει το βάθος του οπτικού πεδίου με διάφορους τρόπους όπως το μέγεθος των αντικειμένων, την επικάλυψη, την επιλογή του χρώματος, τη διαφάνεια των υλικών, την προοπτική κ.λπ. χειρίζεται όλα αυτά τα στοιχεία για να εντείνει την ψευδαίσθηση του θεατή πως παρατηρεί ένα πραγματικό γεγονός. Ο θεατής, από τη δική του πλευρά, παρότι γνωρίζει τη διδιάστατη πραγματικότητα του έργου, ηθελημένα αποδέχεται την ψευδαίσθηση και συμμετέχει ενεργά στον εικαστικό διάλογο.

Ρηχός ή βαθύς χώρος

Όταν ο καλλιτέχνης δεν κάνει χρήση της απεικόνισης του βάθους αναφερόμαστε σε ρηχό ή διακοσμητικό χώρο. Στην αφηρημένη τέχνη, στην ανεικονική εικονογράφηση και σε πολλές χρήσεις της γραφιστικής η έλλειψη βάθους είναι σκόπιμη με στόχο την αφαιρετική αλλά δυναμική απόδοση του μηνύματος. Αντίθετα στη γλυπτική, την κεραμική κ.α. οι δημιουργοί εκμεταλλεύονται αυτό που ονομάζουν πλαστικό χώρο είτε για την κατασκευή ενός τριδιάστατου έργου ή για ανάγλυφα ποικίλου βάθους.

Wittwe
Dalila

Roman
von
Fr. A. Revel

erscheint
in der

BERLINER
MORGENPOST

117 RUE SOUVERAINE, BRUXELLES, BELGIUM

1907

CYCLES PERFECTA

Bradley's Book

CHRISTMAS

Το μέγεθος, η επικάλυψη και το χρώμα ως σημεία αναφοράς

Η οπτική αντίληψη του περιβάλλοντος χώρου κάνει χρήση της στερεοσκοπικής όρασης μέσω του κυρτού ανθρώπινου φακού, ο οποίος απεικονίζει το μέγεθος του ειδώλου ανάλογα της απόστασής του από τον παρατηρητή. Έτσι όταν ο σχεδιαστής μειώνει το μέγεθος ενός αντικειμένου σε σχέση με ένα άλλο στην επίπεδη επιφάνεια εργασίας δημιουργεί την ψευδαίσθηση του βάθους όπως το αντιλαμβανόμαστε στην τριδιάστατη πραγματικότητα. Η αυξομείωση του μεγέθους έχει και πολιτισμικές παραμέτρους όπου το μέγεθος σχετίζεται με την ιεράρχηση των σημαντικών ή μη στοιχείων της σύνθεσης.

Ένα άλλο συστατικό στοιχείο που περιέχει πληροφορίες για τον τριδιάστατο κόσμο είναι η απόκρυψη του φωτός από ένα τμήμα κάποιου αντικειμένου λόγω της παρεμβολής ενός άλλου εγγύτερα πριν φτάσει στον παρατηρητή. Η επικάλυψη λοιπόν δύο ή περισσότερων αντικειμένων οδηγεί σε μια απλή, αλλά επιτυχημένη προσομοίωση του τριδιάστατου χώρου.

Τέλος υπάρχει και η χρωματική διάσταση-περιγραφή του χώρου. Η γήινη ατμόσφαιρα και το νερό υπάρχουν σε γαλανά-μπλέ χρώματα και η απεικόνιση κάποιου αντικειμένου σε μεγάλη απόσταση φαίνεται αχνότερη και στο γαλάζιο μέρος του φάσματος έτσι ώστε τέτοια αντικείμενα μεταφράζονται από τον εγκέφαλό μας πως βρίσκονται μακρύτερα του παρατηρητή απ' ότι κάποιο άλλο με εντονότερες και περισσότερο ερυθρές αποχρώσεις.

PLEIN

de **haagse**

26 ^T_M 30 *Junij* **ZOMER**

1991

het **Geuren**

FRANS VAN DE GRIFT: STATIEKANT, (1978) 12-63

Think small.

Our little car isn't so much of a novelty any more.

A couple of dozen college kids don't try to squeeze inside it.

The guy at the gas station doesn't ask where the gas goes.

Nobody even stares at our shape.

In fact, some people who drive our little

flivver don't even think 32 miles to the gallon is going any great guns.

Or using five pints of oil instead of five quarts.

Or never needing anti-freeze.

Or racking up 40,000 miles on a set of tires.

That's because once you get used to

some of our economies, you don't even think about them any more.

Except when you squeeze into a small parking spot. Or renew your small insurance. Or pay a small repair bill.

Or trade in your old VW for a new one.

Think it over.

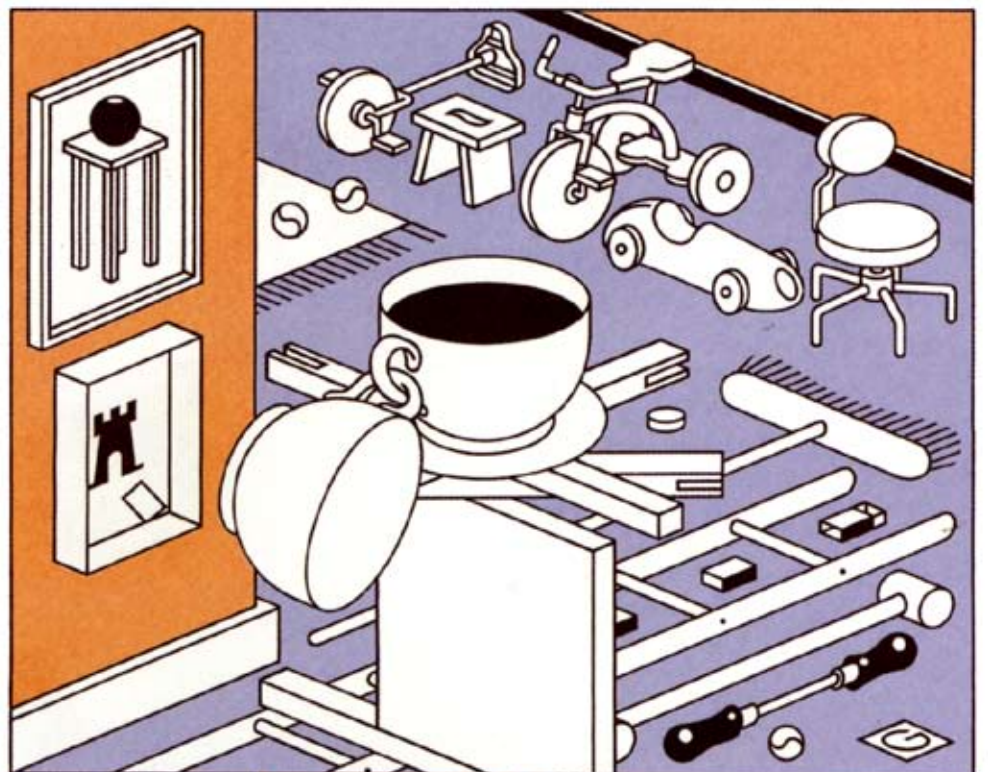

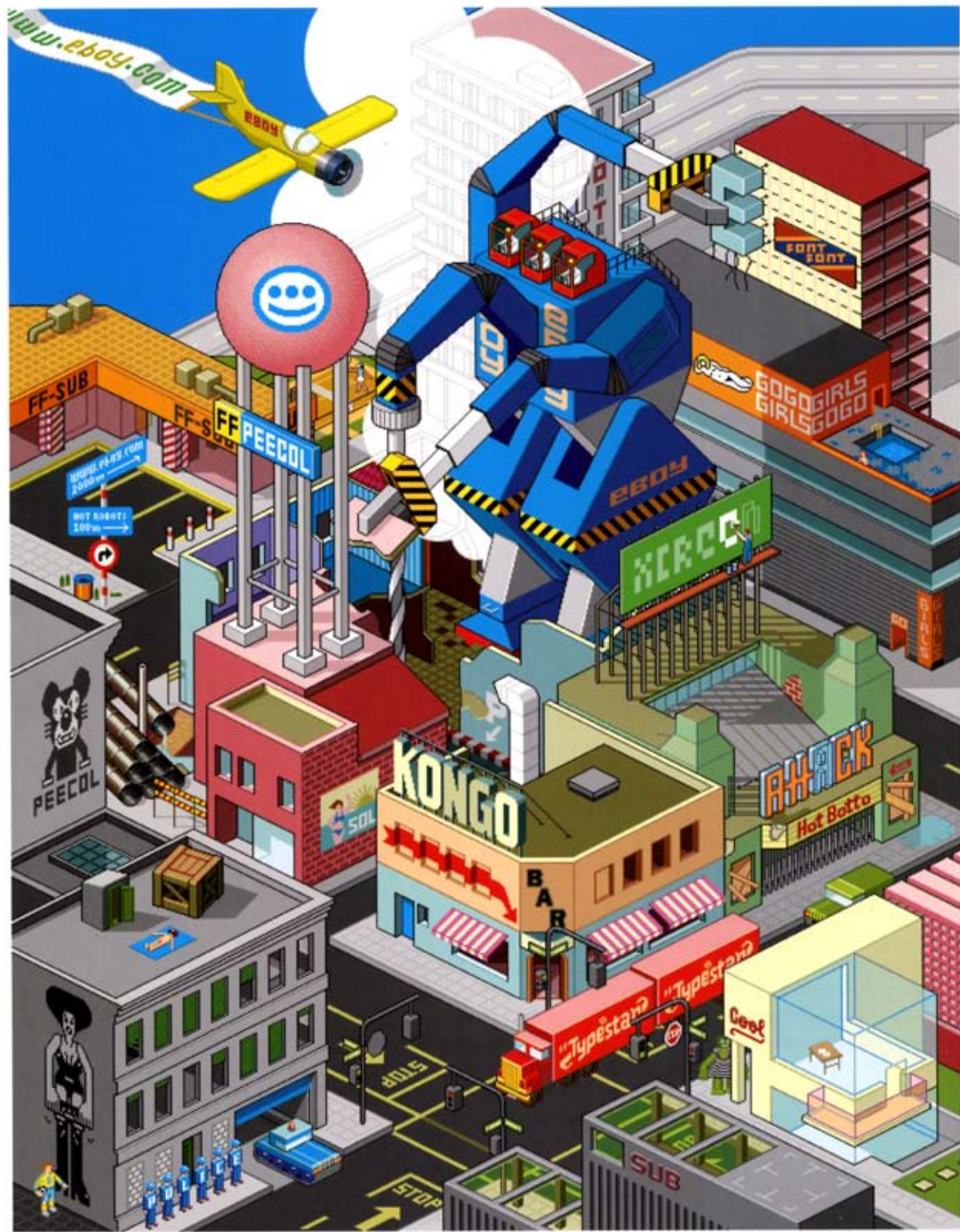
Η ισομετρική/αξονομετρική προβολή

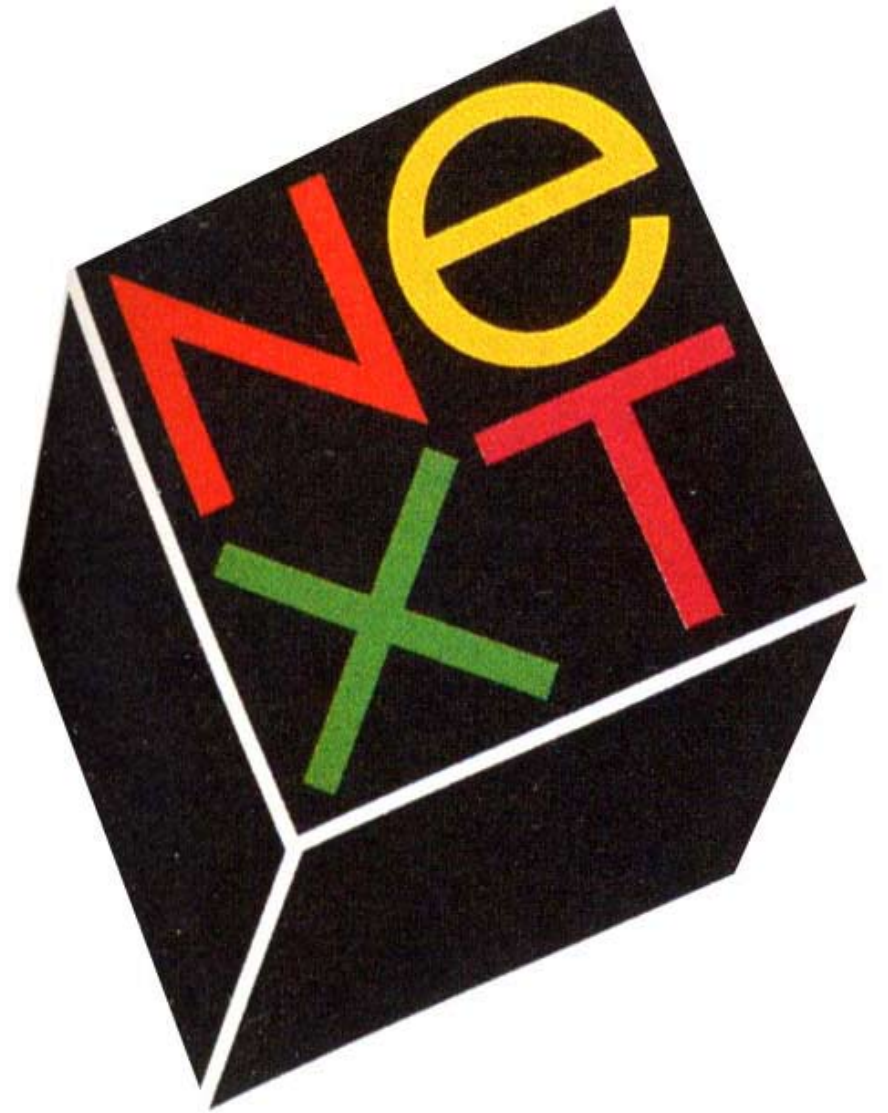
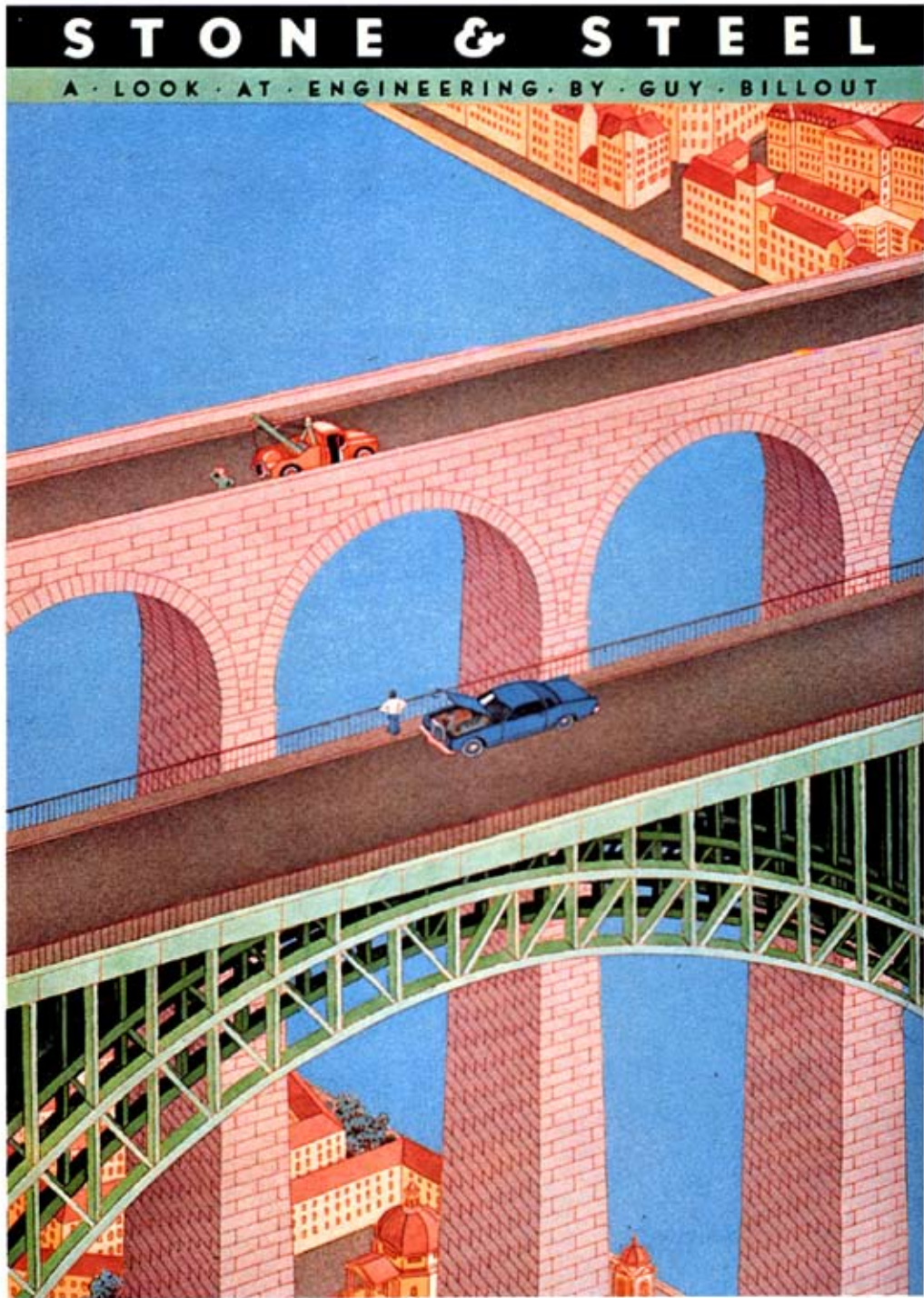
Η συνεχής προσπάθεια του ανθρώπου να απεικονίσει τον αντικειμενικό κόσμο οδήγησε τους καλλιτέχνες να εξελίσσουν μεθόδους περιγραφής του τριδιάστατου χώρου από τις αρχές του πολιτισμού. Μετά την επίπεδη αποτύπωση των αντικειμένων οι πρώτοι μεγάλοι κοινωνικοί σχηματισμοί στην Κίνα, τη Μεσοποταμία, την Αίγυπτο κ.λπ. επιχείρησαν να εντάξουν την απεικόνιση του βάθους στη ζωγραφική και την ανάγλυφη λάξευση. Η απλή αυτή μέθοδος τριδιαστικότητας λέγεται ισομετρική προβολή. Τον 20ό αιώνα η ανάπτυξη της αρχιτεκτονικής πρακτικής και η επίδραση που αυτή είχε στη γραφιστική και την εικονογράφιση έφερε μία άλλη πρακτική σε κοινή χρήση: την αξονομετρική προβολή. Σχεδιασμών δηλαδή όπου το βάθος των αντικειμένων περιγράφεται σε 45 μοίρες (συνήθως) και όπου η παρουσίαση της απεικόνισης έχει μία αίσθηση γραφιστικής απλότητας και ταυτόχρονα αισθητικής επιτήδευσης.

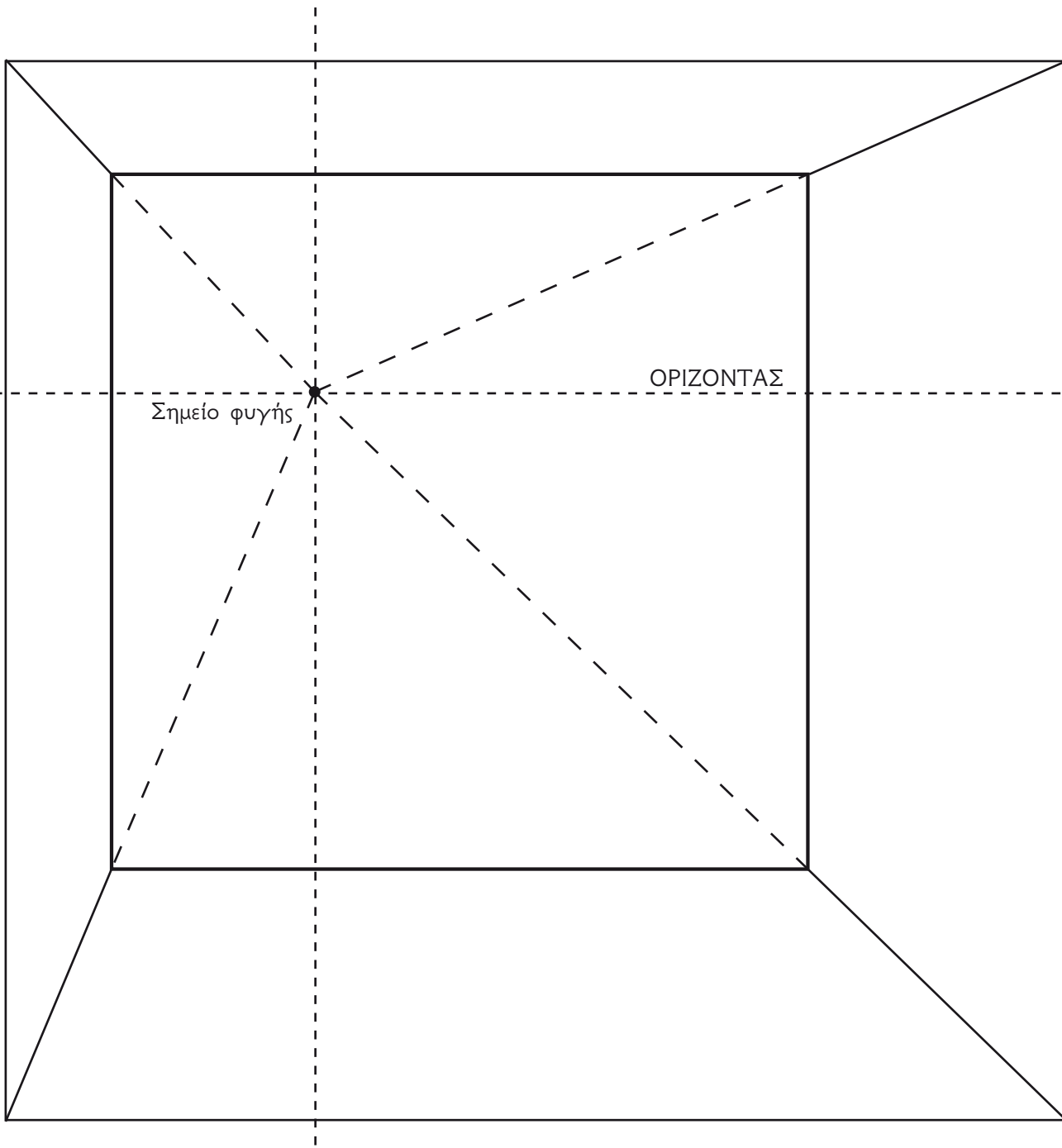
ARTHUR BLYTHE
LENOX AVENUE
BREAKDOWN

Η χρήση της προοπτικής

Οι αρχαίοι πολιτισμοί αγνοούσαν την ύπαρξη της γεωμετρικής προοπτικής που χρησιμοποιούμε σήμερα. Οι Ρωμαίοι ανέπτυξαν μια πρωτόλεια μέθοδο προοπτικής με αναφορά έναν κάθετο άξονα και οι Κινέζοι μία μέθοδο που ονομάστηκε κινούμενη προοπτική καθώς το θέμα ξετυλιγόταν από τον κύλινδρο και ο θεατής παρακολουθούσε ένα τμήμα της αφήγησης κάθε φορά.

Η ανάπτυξη των μαθηματικών και της γεωμετρίας κατά την πρώιμη Αναγέννηση γέννησε την εφεύρεση της προοπτικής με ένα σημείο φυγής, το σημείο, δηλαδή, που όλες οι γραμμές του σχεδιασμού συγκλίνουν. Η χρήση αυτού του μαθηματικού προτύπου εντυπωσίασε όλους τους καλλιτέχνες της περιόδου και η παρουσία του είναι εμφανής σε πάρα πολλά έργα. Αργότερα η μέθοδος εμπλουτίστηκε με δύο και τρία σημεία φυγής επιτρέποντας έτσι την πλουσιότερη απόδοση του τριδιάστατου χώρου. Παρότι η προοπτική λειτουργεί με ιδιαίτερη επιτυχία στην απεικόνιση του αρχιτεκτονικού χώρου ενός έργου αποτελεί επίσης και σχεδιαστικό εργαλείο για την αναπαράσταση οργανικών στοιχείων, όπως το ανθρώπινο σώμα ή άλλου ζώου προσφέροντας έτσι ένταση και ενδιαφέρον στη σύνθεση.

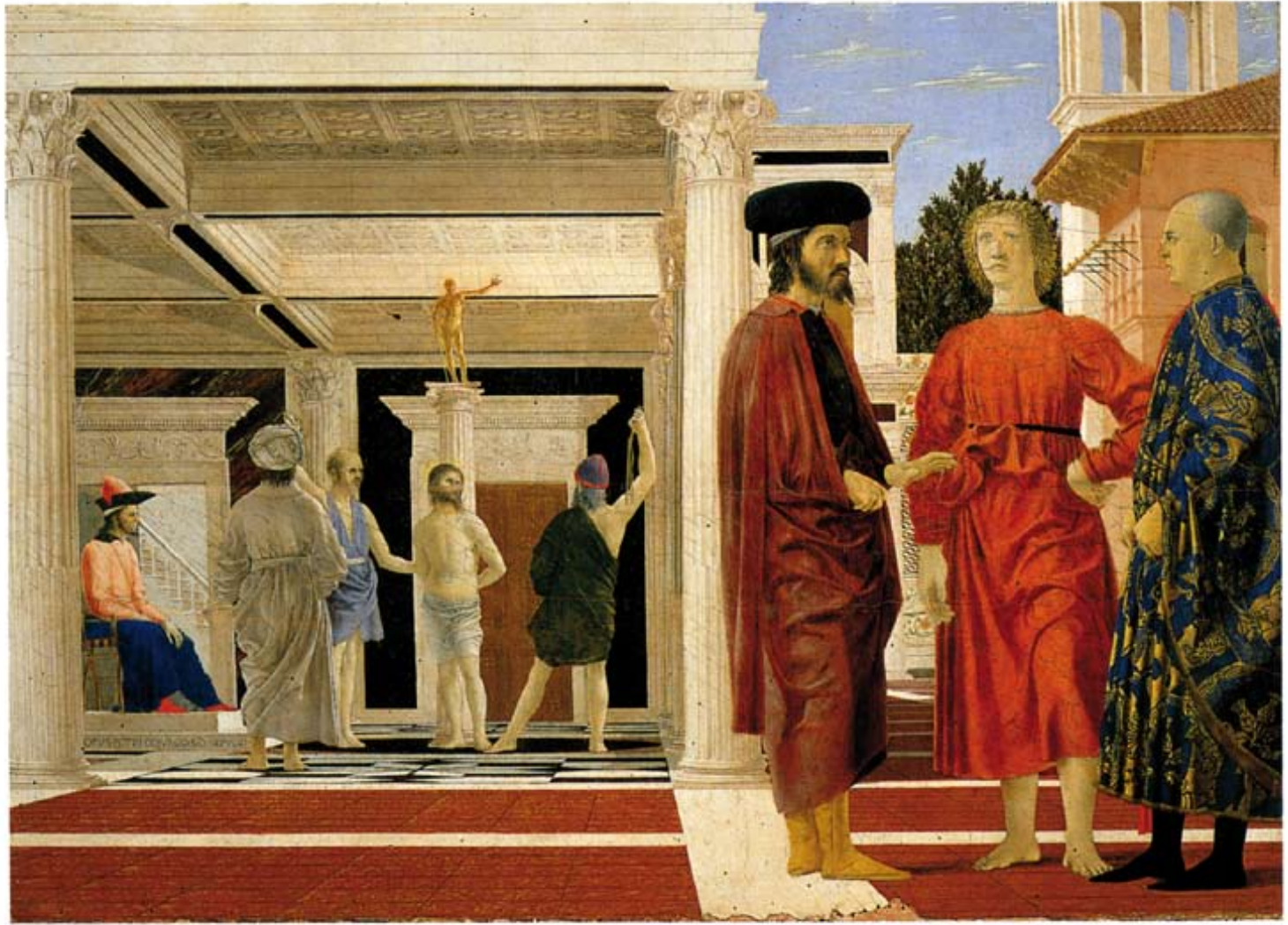
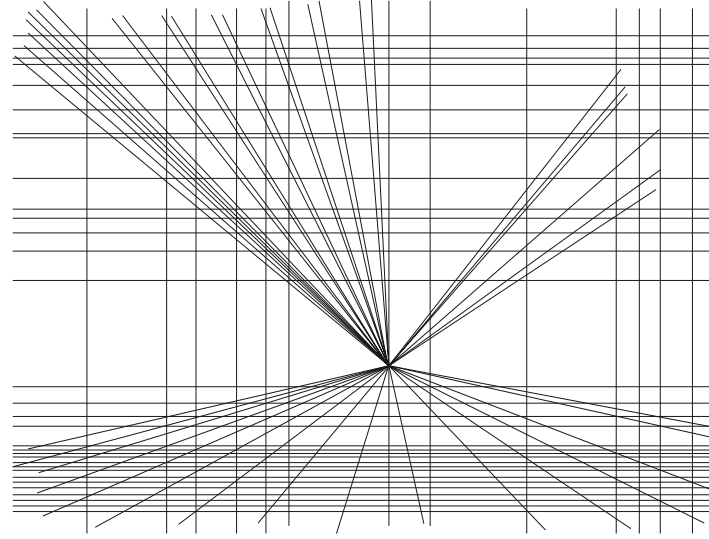

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

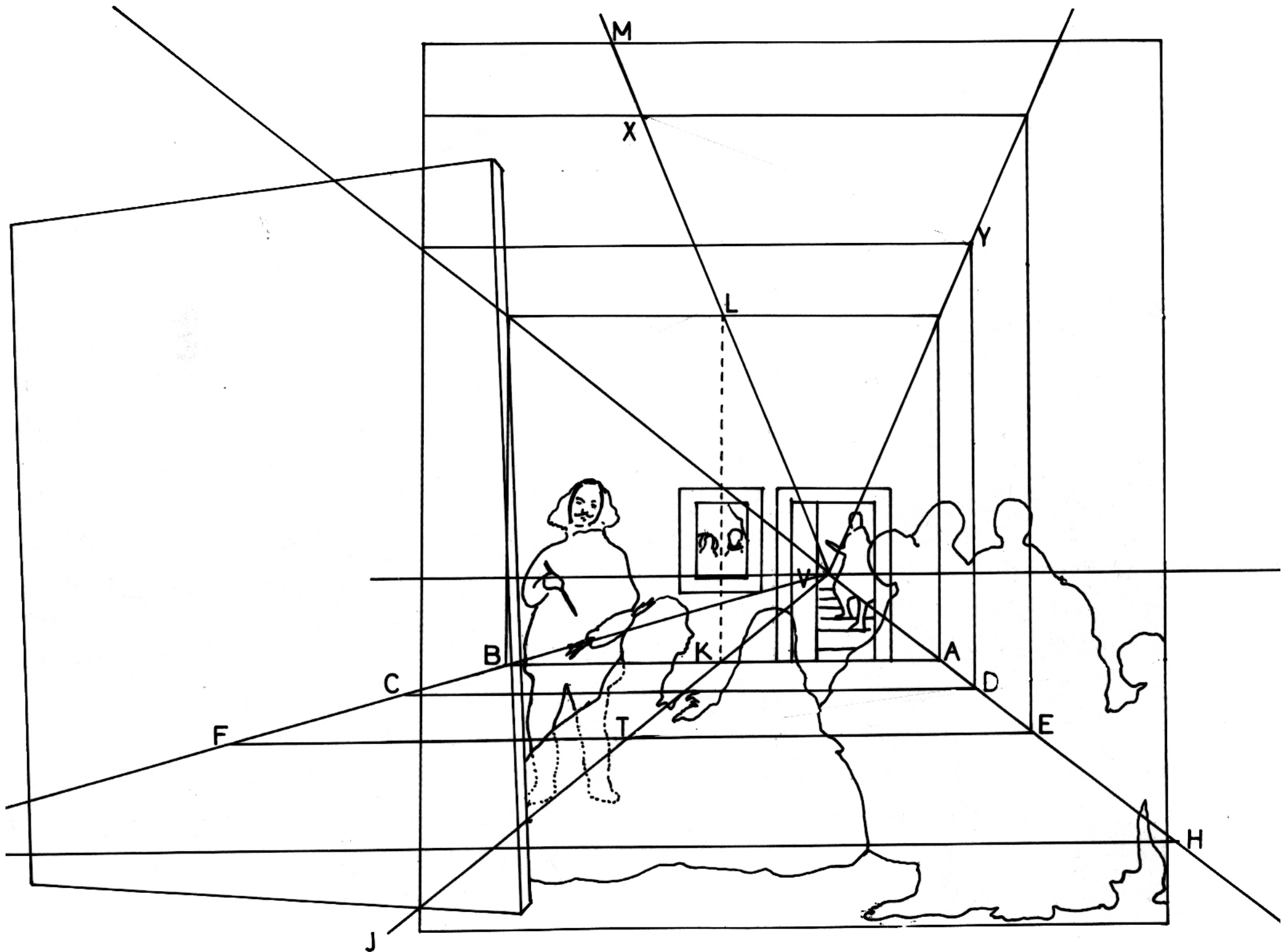

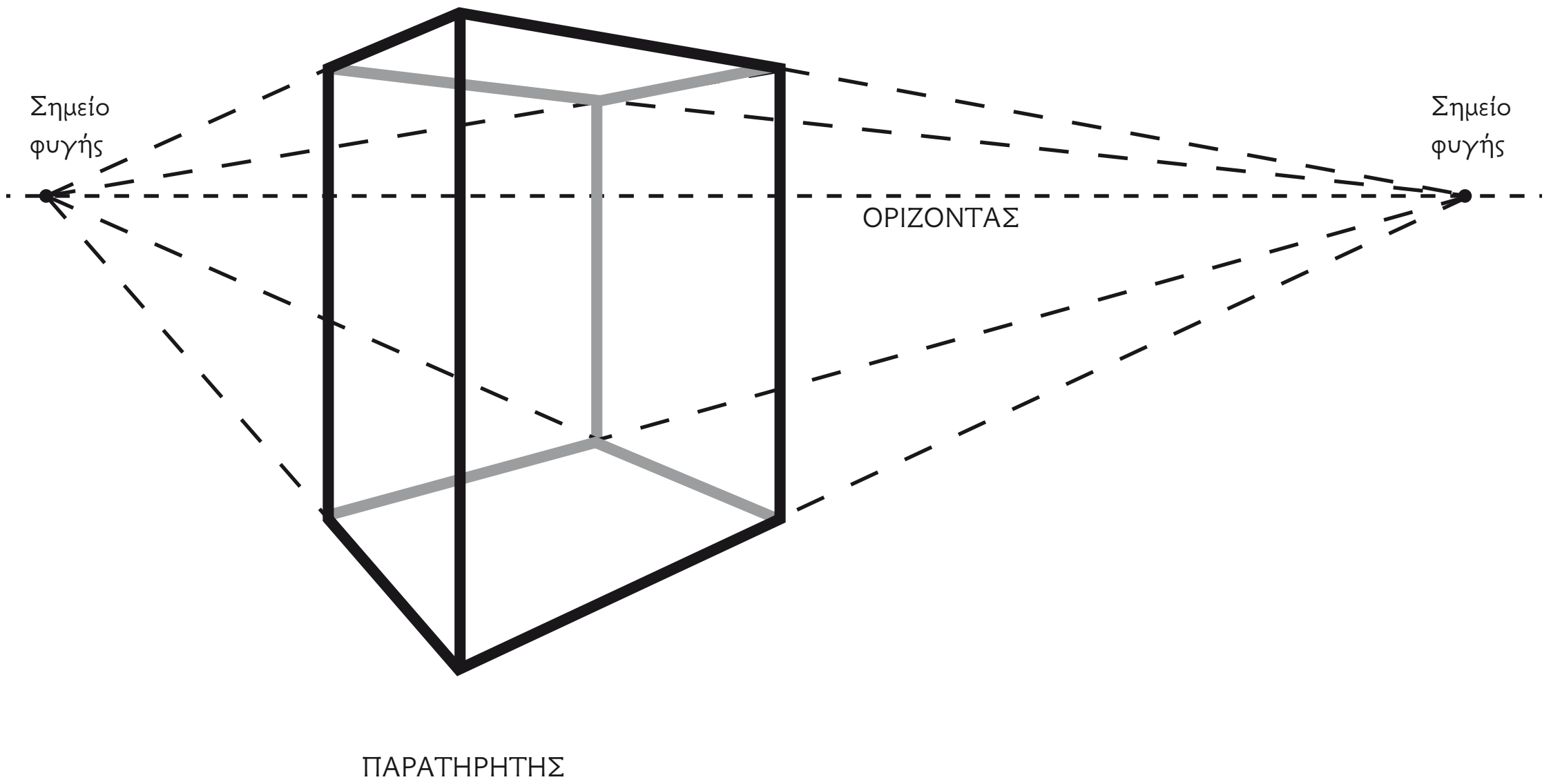

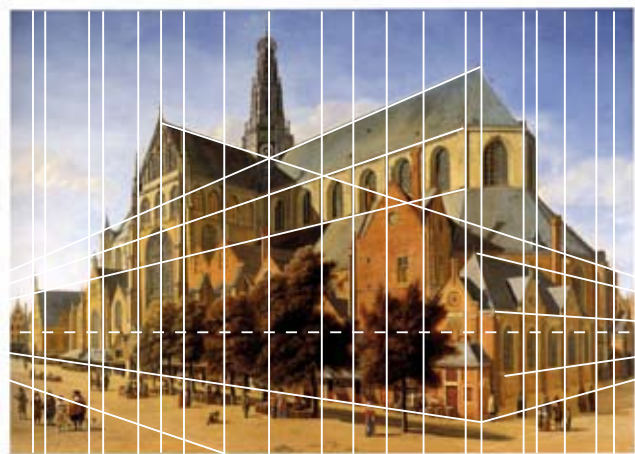
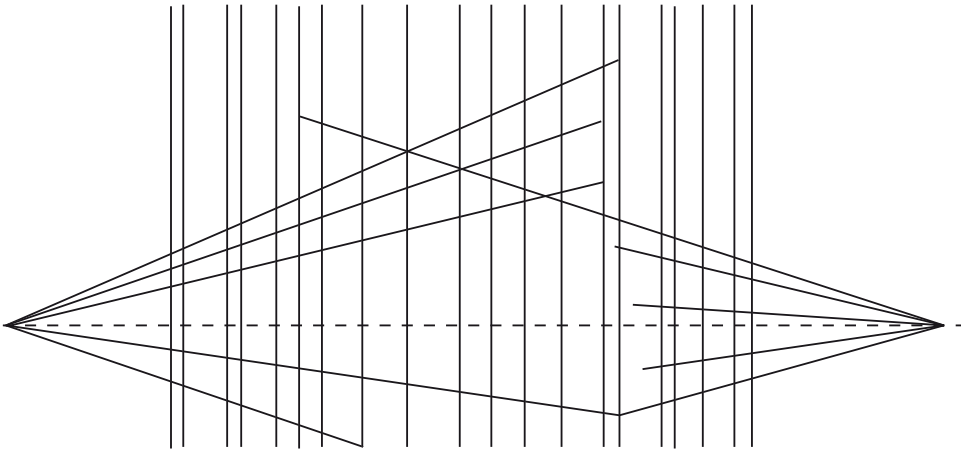

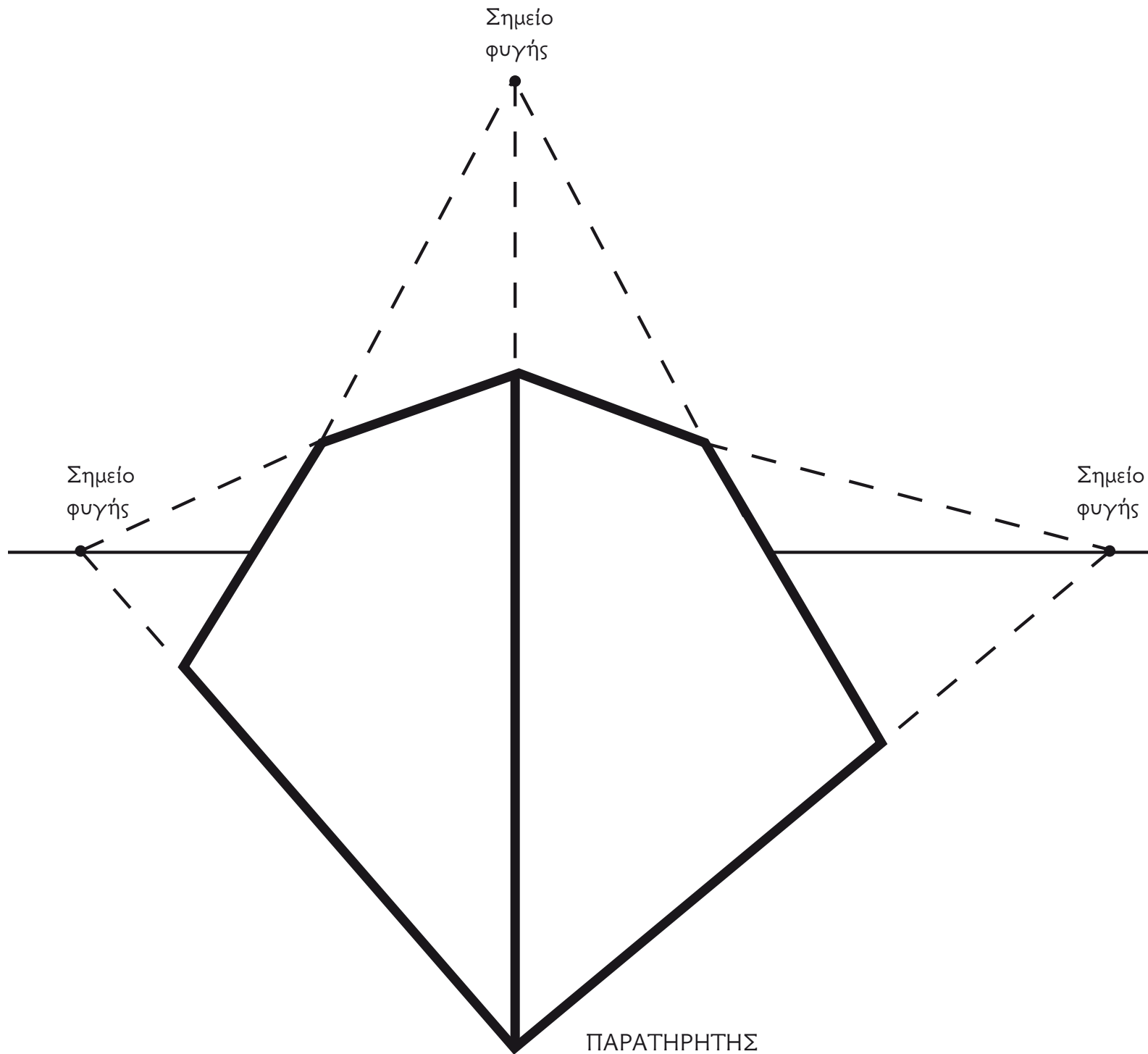

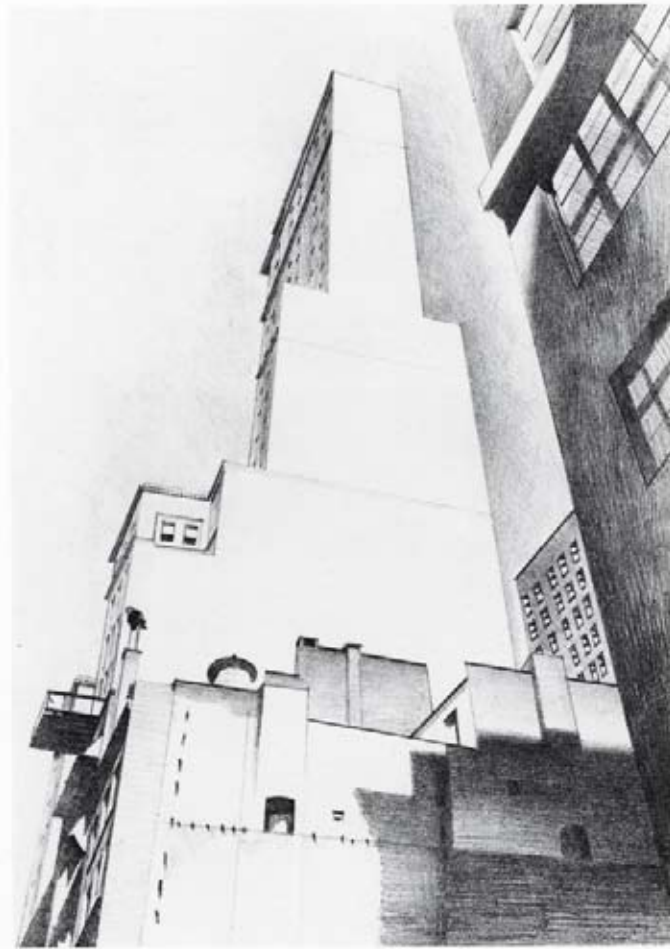
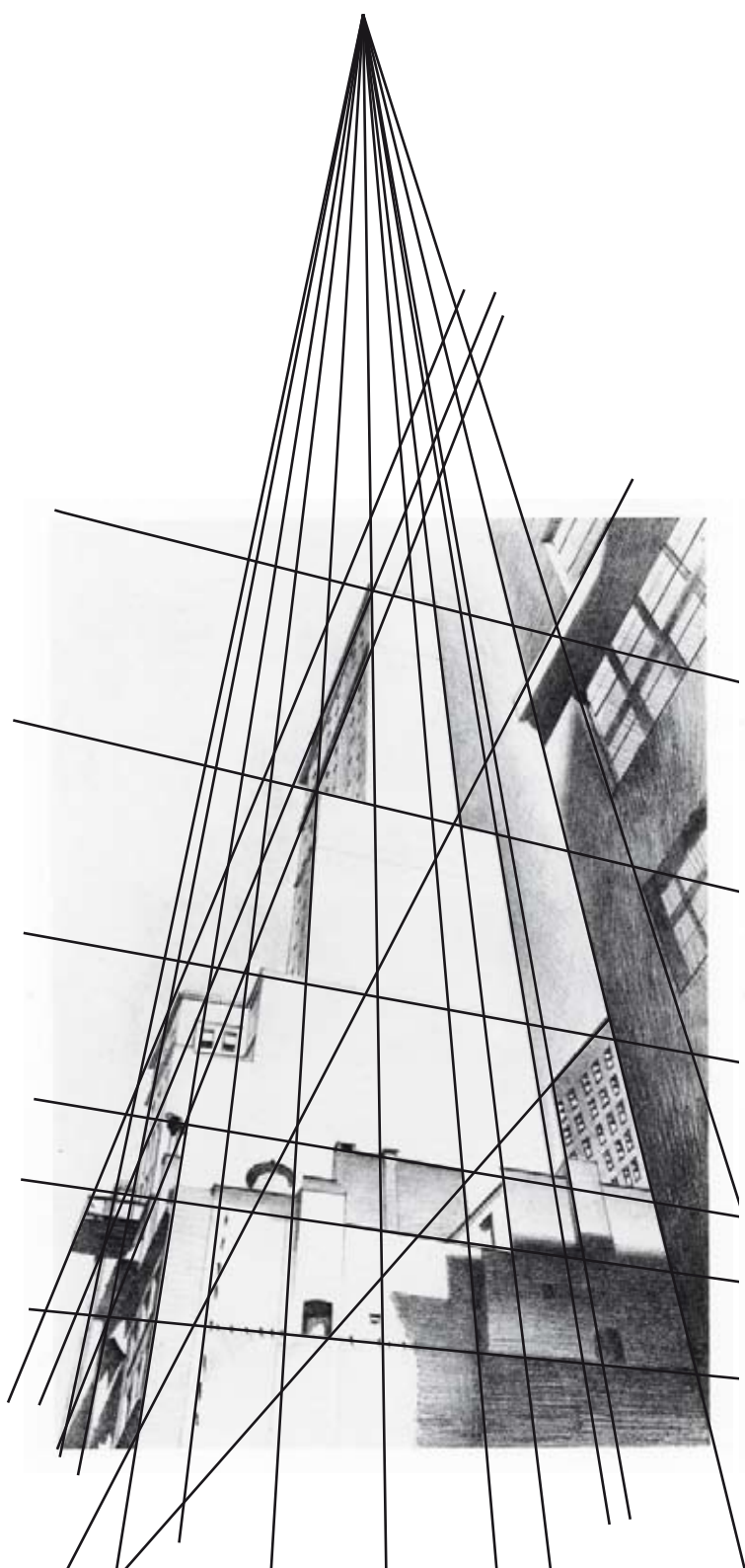

grèce

CHEMIN DE FER DU NORD
A.M.CASSANDRE

NORD EXPRESS

SOUTHERN RAILWAY & CHEMINS DE FER BELGES
DEUTSCHE REICHS BAHN GES. & POLSKIE KOLEJE PANSTWOWE

LONDRES BRUXELLES RIGA
PARIS LIEGE BERLIN VARSOVIE
COMPAGNIE DES WAGONS - LITS

L'AMERIQUE DU SUD

A. M. VINCIGUÈRE

PAR LE PAQUEBOT

"L'ATLANTIQUE"

(40000 T.)

COMPAGNIE DE NAVIGATION
SUD-ATLANTIQUE

ALBERT CARPENTIER - 1931

CHEMIN DE FER DU NORD

A. M. CASSANDRE

H. RICHARD & Co PARIS

NEDERLANDSCHE SPOORWEGEN

SOCIÉTÉ NATIONALE DES CHEMINS DE FER BELGES

ÉTOILE DU NORD

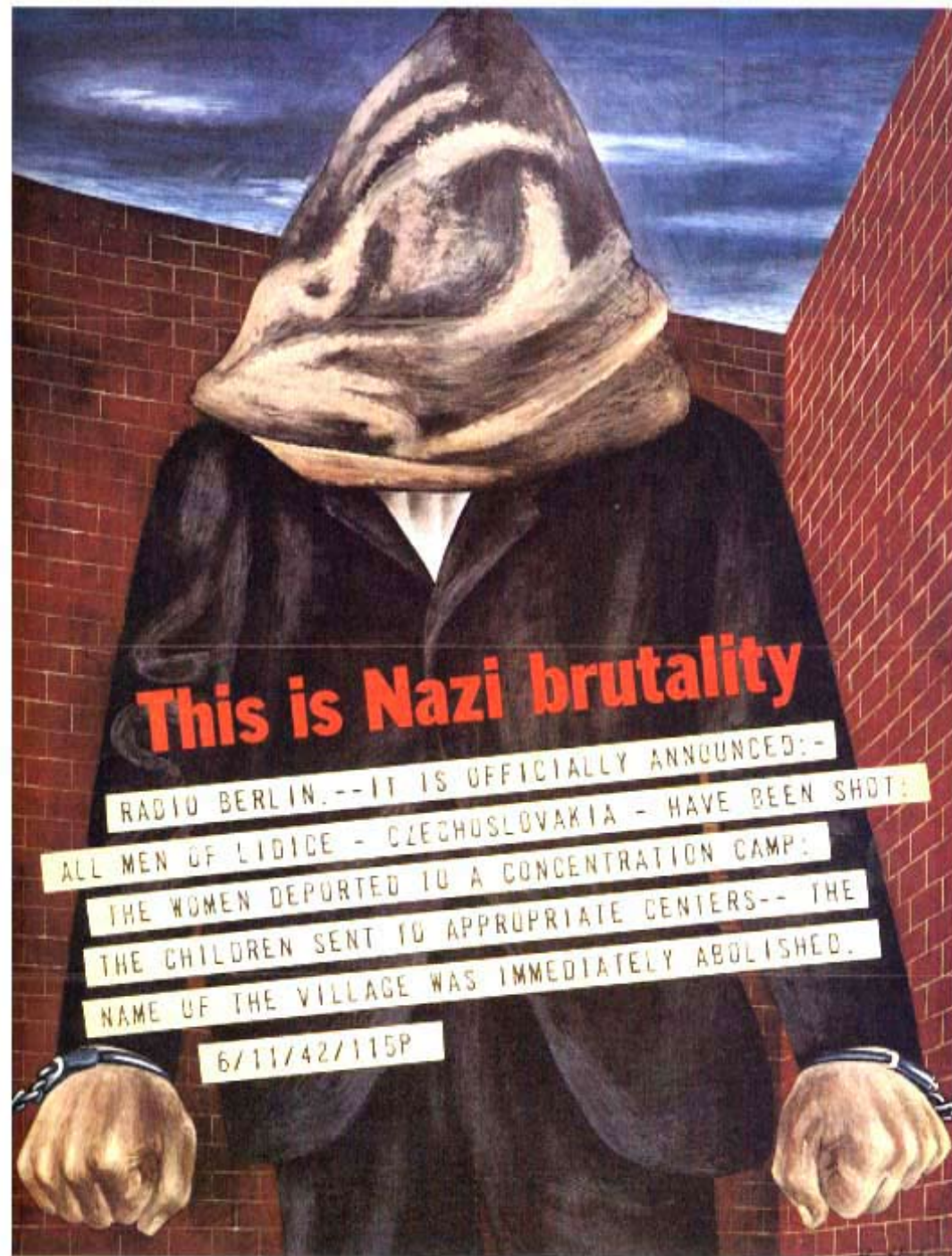
DU DÉJEUNER **PULLMAN** AU DINER

PARIS—BRUXELLES—AMSTERDAM
COMPAGNIE DES WAGONS-LITS

6-15 April 1948
50ste Jaarbeurs Utrecht

**Key West:
The New Winter
Hamptons**

**Bringing Up Baby:
Where to Find
The Perfect Nursemaid**

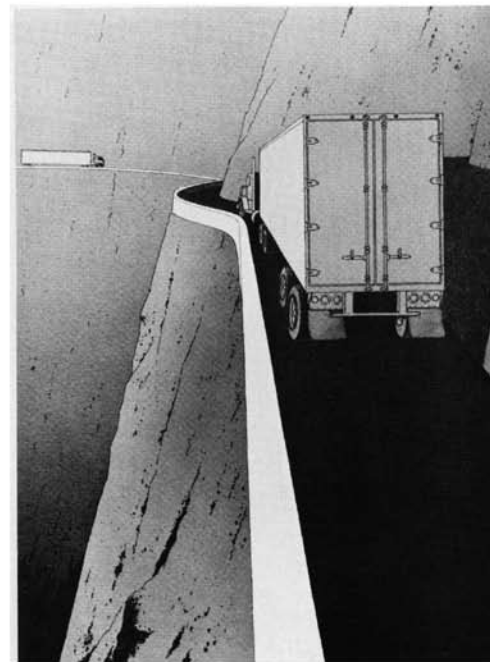
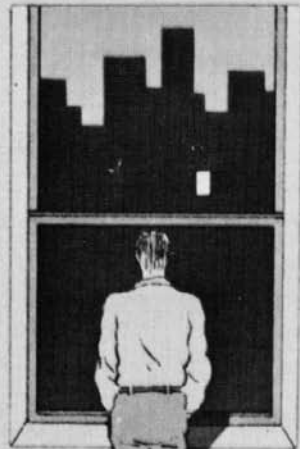
**The Great
Asphalt Bungle,
By Nicholas Pileggi**

ONE DOLLAR

MARCH 20, 1978

NEW YORK

Loneliness

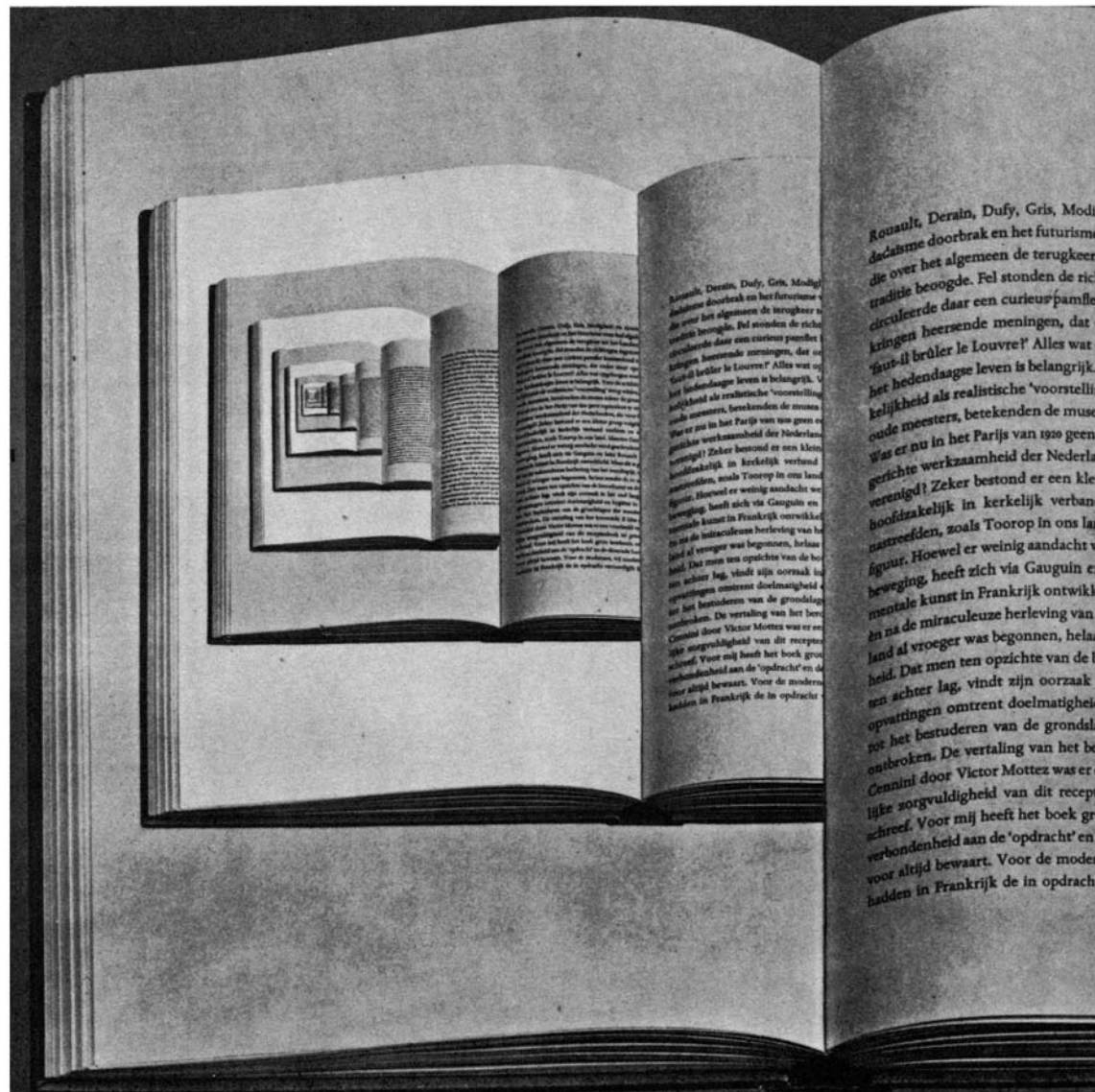
1860
ТРАМ.
СПЕТЕРБУРГЪ
ТРЕУГОЛЬНИКЪ

РЕЗИНОВ.ПРИВОДНЫЕ

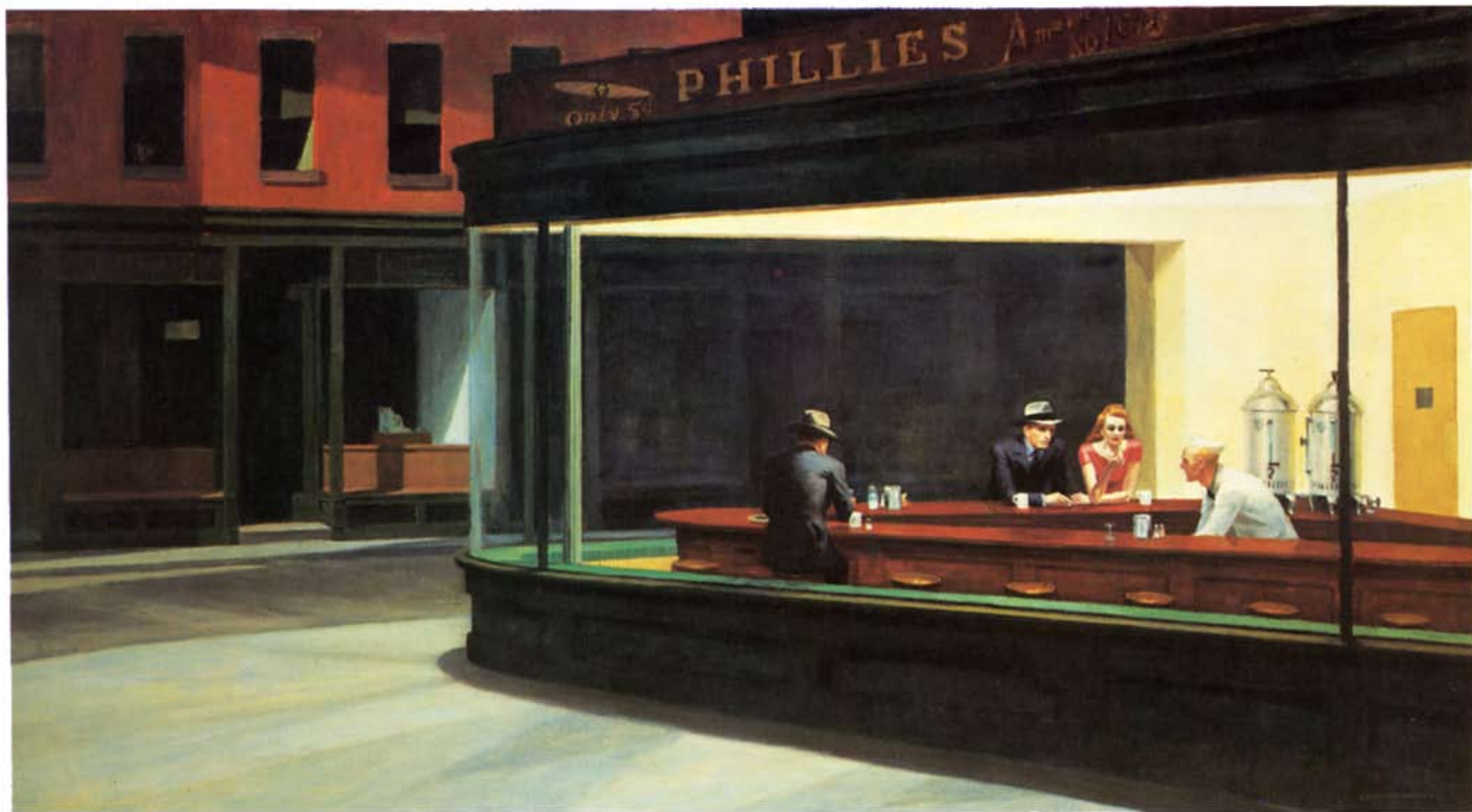
РЕМНИ

ДЛЯ СЕЛЬСКО-ХОЗЯЙСТВЕННЫХЪ ЦЪЛЕЙ

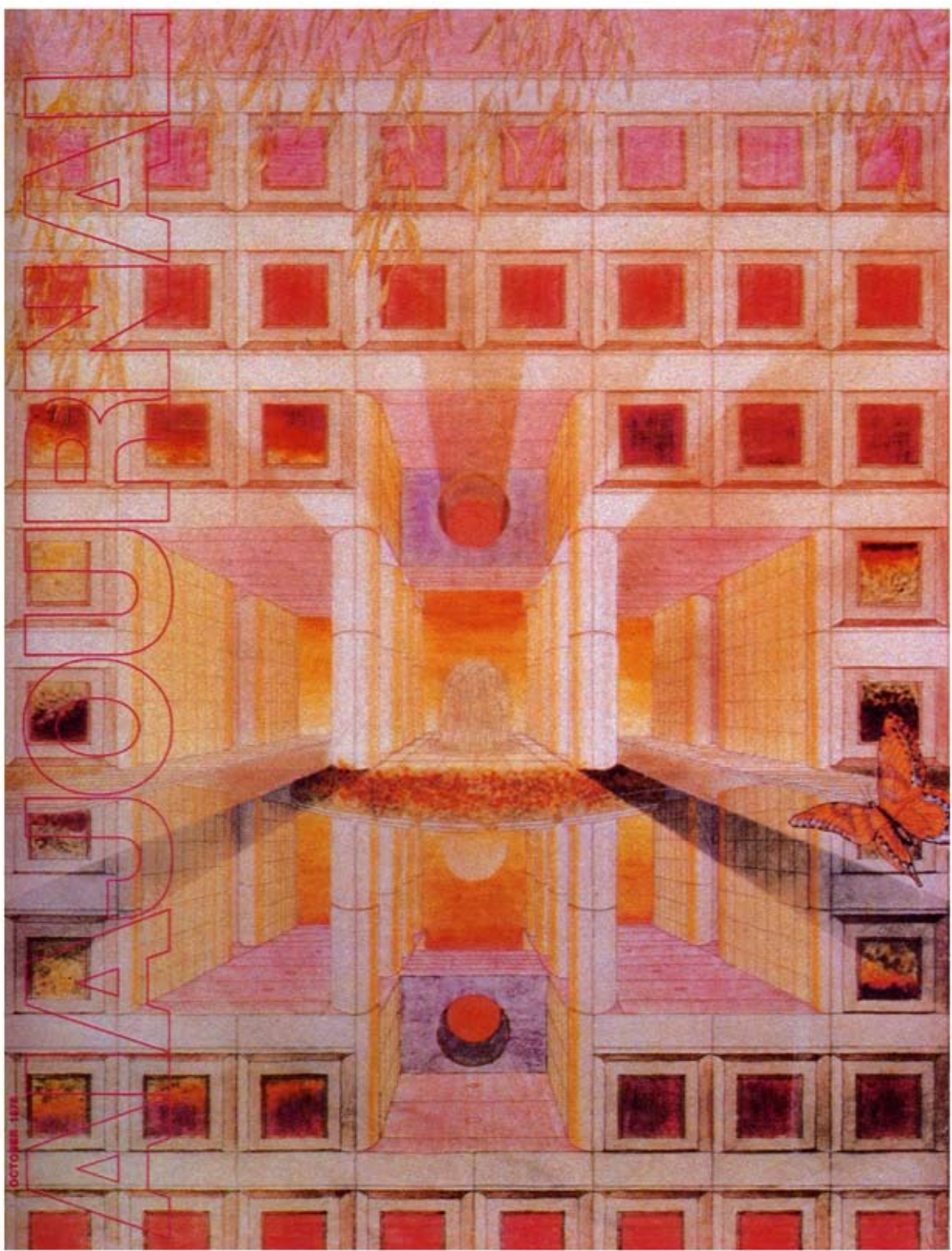
ТРЕУГОЛЬНИКЪ

Rouault, Derain, Dufy, Gris, Modigliani, de la Chapelle doorbraak en het futurisme deden de traditie beoogde. Fel stonden de rijkdommen daar een curieus pamflet circuleerde door een curieus pamflet kringen heersende meningen, dat 'l'art d'aujourd'hui brûler le Louvre!' Alles wat het hedendaagse leven is belangrijk. U kerkelijkheid als realistische 'voorstelling' oude meesters, betekenden de musee. Was er nu in het Parijs van 1920 geen gerichte werkzaamheid der Nederlanden verenigd? Zeker bestond er een klein hoofdzakelijk in kerkelijk verband nastreefden, zoals Toorop in ons land figuur. Hoewel er weinig aandacht was beweging, heeft zich via Gauguin en mentale kunst in Frankrijk ontwikkeld en na de miraculeuze herleving van land al vroeger was begonnen, helaas. Dat men ten opzichte van de beweging achter lag, vindt zijn oorzaak in opvattingen omtrent doelmatigheid tot het bestuderen van de grondslagen ontbroken. De vertaling van het boek Cennini door Victor Mottez was er een lijke zorgvuldigheid van dit recept geschreef. Voor mij heeft het boek groter verbondenheid aan de 'opdracht' en voor altijd bewaart. Voor de modernisten in Frankrijk de in opdracht

OCTOBER 1978

A Fox is quick (0 to 50 in 10 seconds). It's surefooted (front-wheel drive). This sly, cunning sedan can take the sharpest turns nimbly (sports car type steering and suspension). It can stop practically in its tracks (power front disc brakes). And it doesn't eat much (23 miles per gallon). Best of all, for under \$3,200* you can catch the Fox.

YOUR HUNT
IS OVER.
THE QUICK,
SLY, CRAFTY,

CUNNING
FOX BY AUDI
IS HERE.

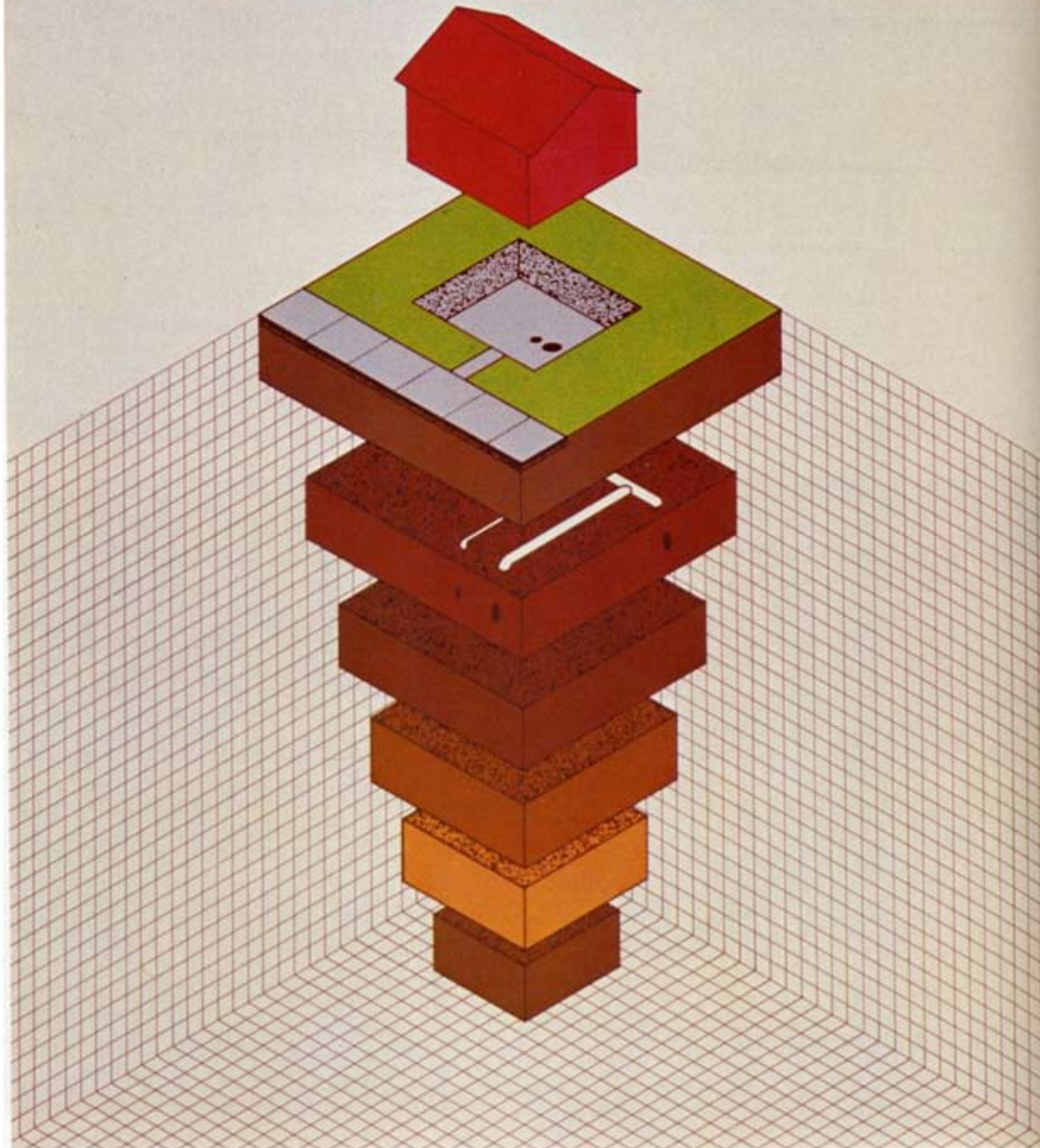
*MSRP. Dealer price may vary. ©1988 Audi AG. All rights reserved. Audi is a registered trademark of Audi AG. Audi is a registered trademark of Audi AG. Audi is a registered trademark of Audi AG.

Down To Earth

Volume One

The Report Of The Federal/Provincial Task Force
On The Supply And Price Of Serviced Residential Land

Κλειστή (ενδοστρεφής), ανοικτή (εξωστρεφής) σύνθεση

Η συνθετικές επιλογές του κάθε καλλιτέχνη για τη σύνταξη των στοιχείων στον διδιάστατο χώρο οδηγούν στην οργάνωση της εικονικής αφήγησης εντός ή εκτός του πεδίου. Οι περισσότερες καλλιτεχνικές συνθέσεις από τον Μεσαίωνα έως τον 20ό αιώνα είναι κλειστές γιατί η δράση ή η περιγραφή του θέματος ολοκληρωνόταν εντός του πίνακα. Είτε πρόκειται για την περιγραφή μιας ιστορίας ή για την απεικόνιση ενός ιστορικού/μυθικού/θρησκευτικού προσώπου ο δημιουργός ολοκλήρωνε την περιγραφή και ο παρατηρητής αποκτούσε πλήρη οπτική επαφή με τα δρώμενα.

Με την εφεύρεση της φωτογραφίας η αντίληψη του χώρου άλλαξε ριζικά και επηρέασε τη ζωγραφική όπου η ανοικτή σύνθεση άρχισε να κερδίζει υποστηρικτές. Η ανοικτή σύνθεση αφήνει πολλά στοιχεία να συμπληρωθούν από τη φαντασία του παρατηρητή ενώ ταυτόχρονα χρησιμοποιεί περισσότερο τον σχεδιασμό και τους χρωματικούς όγκους στην ισορροπία της σύνθεσης παρά τη θεματική της ολοκλήρωση.

ah! oh! oh!
laissez-moi grincer des dents

Caiman Cayenne

je m'en vais habiter ma
cagna dans mes cacaoyers

les cacaoyers des cacaoyers ne donnent pas de cacao!
les cacaoyers des cacaoyers ne donnent pas de cacao!
les cacaoyers des cacaoyers ne donnent pas de cacao!

FUN EXPLOSIVE

© j.votruba

STREET JAZZ

www.funexplosive.cz

www.funexplosive.cz

CHARLES BRIDGE & PRAHA

Η ανατροπή του συμβατικού χώρου

Η έλευση της φωτογραφίας δεν απελευθέρωσε μόνο την αφήγηση του εικαστικού θέματος, αλλά σταδιακά και την ίδια την απεικόνιση του αντικειμενικού κόσμου από τον καλλιτέχνη. Ύστερα από τόσους αιώνες όπου οι ζωγράφοι και οι σχεδιαστές προσπαθούσαν να γνωρίσουν όλους τους τρόπους και τις τεχνικές που θα δημιουργούσαν την ψευδαίσθηση του βάθους και της πιστής απεικόνισης της πραγματικότητας, η φωτογραφία τους απάλλαξε από αυτή την υποχρέωση και επέτρεψε στους τολμηρότερους να πειραματιστούν με την ψυχολογική και εννοιολογική υπονόμηση της ρεαλιστικής αναπαράστασης. Μαζί με την αφηρημένη τέχνη, νέες αντισυμβατικές τάσεις γεννήθηκαν στη Βόρεια Ευρώπη και την επαναστατημένη Ρωσία, ιδιαίτερα στον χώρο της οπτικής επικοινωνίας και της γραφιστικής σύνθεσης. Η χρήση του φωτομοντάζ και η δυναμική απλοποίηση του χώρου έδωσε σε πολλούς νέους καλλιτέχνες την ευκαιρία να ανασυντάξουν τις εικαστικές αντιλήψεις και να οδηγήσουν την περιγραφή του χώρου σε όρια πέραν του πραγματικού. Το νέο αυτό κίνημα που εμφανίστηκε από τις αρχές του 20ού αιώνα ονομάστηκε μοντερνισμός και διήρκησε έως τα τέλη του μέσα από διάφορες εκφάνσεις (κυβισμός, ντανταϊσμός-σουρεαλισμός, ντε-στιλ, κονστρουκτιβισμός, σουπρεματισμός, αφηρημένος εξπρεσιονισμός κ.ά.).

